Lieta Nr. C 38028915

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Valkā, 2015.gada 14.jūlijā

Valkas rajona tiesa,
tiesnese I.Seisuma
sekretāre M.Stalei

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. D/ maza apmēra prasībā pret /pers. E/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

Tiesā saņemta /pers. D/ (turpmāk prasītāja) maza apmēra prasība pret /pers. E/ (turpmāk atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu. Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājai ir grūti vienai materiāli audzināt meitu. Piešķirts trūcīgais statuss.

Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājs tiesai paskaidrojumu par prasību nav sniedzis. Tiesas dokumentu atgriezti atpakaļ tiesai ar VAS „Latvijas Pasts" darbinieka norādi – beidzies glabāšanas laiks.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas. Ja atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas adreses un viņš nav norādījis savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu, tiesas dokumentus nosūta uz lietas dalībnieka saskaņā ar šā likuma 54.^{1} panta pirmo daļu norādīto adresi.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē un likuma 250.^{26} pantu tiesa lietu iztiesā tiesas sēdē prasības tiesvedības kārtībā, ja to lūdz kāda no pusēm vai ja tiesa uzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Pamatojoties uz augstāk minēto tiesnese nolēma lietu iztiesāt tiesas sēdē, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 59,panta pirmo daļu atbildētājs aicināms uz tiesas sēdi ar publikāciju oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis", jo atbildētājam nav deklarētās dzīves vietas adreses Latvijā.

Tiesas sēdē prasītāja /pers. D/ nav ieradusies, telefona ziņojumā tiesai lūgusi lietu izskatīt bez viņas klātbūtnes, norādījusi, ka prasību uztur spēkā.

Uz tiesas sēdi atbildētājs /pers. E/ nav ieradies. Par neierašanās iemesliem tiesai nav paziņojis, nav lūdzis lietas izskatīšanu atlikt. Par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājam paziņots Civilprocesa likuma 6.nodaļā noteiktajā kārtībā ar tiesas pavēsti un publikāciju oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" /datums/laidienā Nr. /numurs/.

Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesa nolēma lietu izskatīt bez neieradušos personu klātbūtnes.

MOTĪVU DAĻA

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietā iesniegtās bērna /pers. K/, dzimusi /datums/, dzimšanas apliecības kopijas /numurs/redzams, ka bērna vecāki ir prasītāja un atbildētājs.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu. Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 178.panta nosacījumi paredz, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Tiesa uzskata, ka lietā nepastāv strīds par to, ka bērns atrodas prasītājas aprūpē un uzraudzībā, jo lietā nav iegūti pierādījumi par pretējo.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punkts nosaka, ka no 2015.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga ir 360 euro.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 37„Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktā un 2.1. un 2.2.apakšpunktos noteikts ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā (..) un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tā kā prasītāja bērna uzturēšanai lūgusi piedzīt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, to maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, tiesai nav jāizvērtē pušu mantas stāvoklis un bērna vajadzības.

Prasītāja lietā iesniegusi Valkas novada domes sociālā dienesta 12.03.2015. izziņu par atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam, kas apliecina, ka prasītājai uz laiku no 01.0.2015.-30.04.2015. bija piešķirts trūcīgas ģimenes (personas) statuss.

Prasības pieteikumā prasītāja nav norādījusi no kura laika vēlas, lai tiktu piedzīti uzturlīdzekļi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantu tiesa piemērojot tiesību normas, ņem vērā judikatūru.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes

92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Prasība tiesā saņemta 2015.gada 18.martā. Pamatojoties uz augstāk minēto, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi piedzenami no 2015.gada 18.marta līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu – pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus un 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu atbrīvota, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesā.

Nosakot valsts nodevas apmēru, kura ir piedzenama no atbildētāja valsts labā, tiesa vadās no Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva EUR 194.40 apmērā (EUR 108 x12= EUR 1296; EUR 1296 x15%= EUR 194.40).

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu.

No atbildētāja valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu nosūtīšanu lietas dalībniekiem EUR 10.89.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 42., 43., 193., 195., 250.[25], 250.[27], 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, pēdējā zināmā dzīvesvieta /adrese A/ par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, dzīvesvietas adrese /adrese B/, uzturlīdzekļus ik mēnesi - bērna /pers. K/, personas kods /personas kods/, uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadības sasniegšanai, sākot ar 2015.gada 18.martu.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt /pers. D/, personas kods /personas kods/, AS „Swedbank" norēķinu kontā Nr. /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, pēdējā zināmā dzīvesvieta /adrese A/, valsts nodevu valsts labā EUR 194.40 (viens simts deviņdesmit četri euro un 40 centi), kura jāiemaksā:

Saņēmējs: **Valsts kase, NMR 90000050138**
Konta Nr.LV55TREL1060190911200
BIC kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: **valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesu iestādē.**

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, pēdējā zināmā dzīvesvieta /adrese A/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus valsts labā EUR 10.89 (desmit euro un 89 centi), kuri jāiemaksā:

Saņēmējs: **Tiesu administrācija**
Konta Nr.LV51TREL2190458019000
NMR 90001672316
Saņēmēja banka: Valsts kase
Kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: **21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.**

Noteikt /pers. E/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par piedziņu valsts ienākumos 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās, izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti par tiesas izdevumu samaksu jāiesniedz/jāpiesūta Valkas rajona tiesas kancelejai, Rīgas ielā 2, Valkā, LV 4701.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Vidzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Valkas rajona tiesā.

Tiesnese I.Seisuma